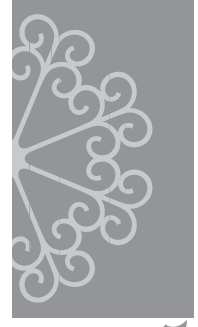

בית מדרש

524

בשבילי הפרשה

דברי רבותינו

דברי הימים

פרשת וירא תשפ"ג

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	4:36
Brooklyn, NY	4:23
Chicago, IL	4:13
Houston, Texas	5:09
Johannesburg, S. Africa	6:13
Lakewood/Deal, NJ	4:25
London, UK	4:01
Los Angeles, CA	4:33
Manchester, UK	4:03
Monsey, NY	4:22
Montreal, Quebec	4:10
Passaic, NJ	4:23
Toronto, Ontario	4:38
Yerushalayim	4:07
Zurich, Switzerland	4:36

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

וירא

סעודת בר מצוה

בבראשית רבה נ"ג י' עה"פ יגדל הילד ויגמל ר' הושעיה רבה אמר שנגמל מיצה"ר. ופירושו המפרשים דדרש מדכ תיב ויגמל אחר ויגדל וע"כ פירושו דכין שנעשה גדול אז ויגמל מיצה"ר דכנס בו יצה"ט בבר מצוה כמפורש בקה"ר ד' ט"ו עה"פ ד' י"ג טוב ילד מסכן וחכם ממלך זקן וכסיל ובאדר"ג ט"ז ב' וכן פי' עץ יוסף על ב"ר. וע"ש דזהו המשך הקרא ויעש אברהם משתה גדול היינו סעודת בר מצוה. וכן יפה תואר השלם.

והנה ביט"ש כתב שמחת בר מצוה משום מצווה וער ש.ה. ופשטות המדרש הוא טעם אחר. ובלבושי מרדכי כתב משום שהאב נפטר מחיוב חינוך.

והנה דנו האחרונים לענין סעודת בת מצוה וכתב בזה באג"מ א"ח ח"א ק"ד שאין בזה שום סמך וענין להחשיב זה לדבר מצוה ולכן אין לעשות זה בבית הכנסת. והקשו עליו דהרי יש בזה סעודת מצוה כמו בסעודת בר מצוה משום שנכנס לעול המצוות.

והשיב בזה באג"מ א"ח ח"ב צ"ז דאין סעודת מצוה אלא במה שניכר שנעשה בכלל המצוות אבל עיקר עשיית המצוות אינו מחייב סעודה. ובאמת לפי מה שפירש בלבר שי מרדכי ששמחת בר מצוה הוא במה שהאב נפטר מחיוב חינוך א"כ ל"ל פשוט דאין מקור לסעודת בת מצוה לדעת האומרים דאין חיוב חינוך בבת כמו שכתב במג"א שמ"ג מהגמרא נזיר כ"ט. ולפי המדרש משום שעכשיו יש לו יצה"ט יש לעיין אמאי אין לעשות כן בבת.

וע' מעשה איש ח"ג עמ' קס"ט שיש בזה טעם כמוס שאין עושים סעודה. ומסתמא כוונתו משום צניעות, וע"ע דברי ישראל ח"ב בלקוטי תשובות ס' ז' באריכות נגד החד גיגה.

(וע' הליכות שלמה פט"ז 8 שלא להשתתף בשום אופן בחגיגת בת מצוה).

ואפ"ל שכשכתוב "ביום הראשון תשביר תו" - היינו שזמן המצוה מתחילת היום, אלא שסוף הזמן הוא שש שעות, א"כ כוונת הגמ' שמדין זריזין יבדקו בתחילת הזמן, בבוקר. וכן אפ"ל בלשון הרמב"ם: "מצוה להשר בית החמץ ביום ארבעה עשר קודם שש".

אך קשה: הרי ודאי שהמבער חמצו בלילה קיים מצות תשבתו, א"כ פי' "ביום הראשון" היינו מהלילה שהוא תחילת היום, ואם זמן הזריזות הוא מתחילת זמן המצוה, א"כ זמנו מהלילה, ומה מוכיחה הגמ' מאברהם שעסק בהקרבה שזמנה מהבוקר ולכן הזדרז לבוקר?

אלא צ"ל שאין הכוונה דזריזין מקדימין היינו רק מתחילת זמן המצוה, אלא שאפ"ל במצוה שזמנה כל היום, כתשבתו שמצוותה מליל י"ד, אעפ"כ דין זריזות אינו מהלילה אלא רק מעמוד השחר, כמו אברהם שאע"פ ששחיטה מצוותה ביום, מ"מ יכל לעשות את ההכנות בלילה ולא עשה כן.

נעוך ע"פ מכתב ממון ראש הישיבה הגאון הרב נחום פרצוביץ זצלה"ה

של שכונת בית ישראל, ואמר לי תסתכל מה אתה רואה. לאחר זמן מה שעמדנו שם, אמר תי שרואים שעומד נגר ולידו יש שוליה, והנ גר מלמד אותו לקדוח וכן את שאר המלאכה.

אמר לי רה"י: אני רואה את השוליה הזה כבר כמה חודשים, והוא לא עשה כאן כלום, אפילו לא ארון אחד, וכי הוא מסכן? ענית לו: לא, הוא לומד את המקצוע.

אמר ראש הישיבה: תשמע מה שפיך מדבר, עכשיו הוא לומד איך קודחים, איך מודדים וכן הלאה, ואחר כך הוא ידע לערות שות ארונות לבד, ואז הוא יעשה הרבה ארונות, אבל עכשיו הוא לא עושה פירות.

אותו דבר אצלך, עכשיו, בשנות הבחורות עד החתונה, לומדים כיצד ללמוד, איך לומד דים גמ' רש"י ותוס'. אתה צודק שאתה לא יודע עכשיו להיבחן, עכשיו אתה לא לומד ידיעת הש"ס, עכשיו אנו מקבלים את הכ לים, ואחר החתונה תתחיל ללמוד מבר כות עד נדה בעיון עם הכלים שקבלת כאן.

וישכם אברהם בבקר (כבג)

הגמ' (פסחים ד.) שואלת: הרי זמן איסור חמץ משש שעות, א"כ למה בודק בלילה נבדוק ביום, ואם מדין זריזין מקדימין למצוות שנאמר ויש כם אברהם בבקר, נבדוק מצפרא [-מהבוקר]. וברש"י: "נבדוק מצפרא- דאיכא הקדמה לזריזים, כדאשכחן גבי מילה ובזריזותיה דאברהם שנאמר וישכם אברהם בבקר שלא המתין עד הנץ החמה, ומכל מקום בלילה לא הקדים".

יש מי שרצה לדייק מרש"י שדין זריזין הוא רק מתחילת זמן המצוה, לכן הזדרז אברהם בבוקר ולא מהלילה שזה קודם זמן שחיטה.

וקשה: מה הראיה מאברהם, הרי שם חיובו התחיל בבוקר ומוכן שהקדים לתחילת הזמן, אך בחמץ שזמן ביעורו הוא בשש שעות, א"כ גם כשמקדים לבוקר זה קודם זמן המ צוה, ומה ההבדל בין מקדים ליום או ללילה?

מון ראש הישיבה הגאון הרב נחום פרצוביץ זצלה"ה י"ח במרחשוון תשמ"ז

עד החתונה לומדים איך ללמוד סיפר אחד מתלמידי מון ראש הישיבה הגאון הרב נחום פרצוביץ זצלה"ה: פעם הגעתי למון רה"י להיפרד ממנו בסוף הזמן של מסכת יבמות, אמר לי רה"י: אני אגיד לך מקצת שבחך, למדת הזמן הזה באופן נפלא והתעלית מאוד, ויש לך עכ שיו חודש לנוח, ואתה חייב לנוח, ותגיד לאבך שאמרתי שאתה חייב לנוח כי התאמצת מאוד, ועכשיו הגיעה עת המנוחה.

אזרתי אומץ ואמרתי שאני לא מרוצה, משום שאמנם עמלתי הרבה, אבל אני מרגיש חוסר סיפוק מכך שאני לא יכול להיבחן על גמ' רש"י ותוס' שהספיקו בישיבה, והתחלתי לבכות.

מון רה"י אמר לי: בא תכנס, והכניס אותי למר פסת של ביתו, שממנה רואים את כל הנגרות בית מדרש - בשבילי הפרשה של ישיבת מיר ירושלים

אהבת התורה

דברים שנאמרו באסיפת מרעים בישיה"ק

בכ"ז התחיל ולמד ב"ק כאילו לא למדו מימיו, וכל זה הרי הוא ממעיין אהבת התורה האמיתית והעמוקה שהי' לו.

ואך למותר לכתוב, שלא נתן ענין ולא הק' שייב שום דבר חוץ מתורה ויראה, ופשיטא שדברים של חומרות כמו אוכל ובגדים הי' אצלו כבדרך אגב, ואם כי זה דבר שהצניעות יפה לו, אך לזיכוי הרבים יש להזכיר כי מעולם לא ראוהו מורח פרוסת לחם שלמה להכינה לאכילה, ומעולם לא ראוהו מעביר איזה עיתון וכדומה ממקום למקום, ואף הי' נוסע בימי בין הזמנים לפוש כנהוג, וכל זה הי' בפשטות כדר כו, וזה הי' החינוך שהי' שגור על לשונו בביתו: "או ללמוד או לישון".

וכשם שהי' מסור לתורה, כן הי' מוסר את עצמו ללמד תורה לאחרים ולהרביץ תורה, שהי' מדבר בד"ת עם בני הישיבה כקטן – כג דול כל שעות היום והלילה, והי' הבית פתוח עד השעות המאוחרות בלילה, ואף שרבים היו מדברים עמו על עניינים שלא הי' עוסק בהם, בכ"ז לא נמנע מלהאריך לדבר עמם. וגם "מתדילים" ממש היו מרבים לדבר עמו, והי' חביב לפניו הלימוד עמם, וגם כשהי' אומר חבורות הרי לעיתים הי' שני בחורים או שלשה בלבד, ולא הי' לו נפק"מ בזה, וגם בשנותיו האחרות נות שהי' זה כרוך בקשיים רבים, הי' מתמיד

ה' היא חפצו", הרי לנו שזה יסוד ועצם מדריגתו בתורה. וכן איתא במשנה בנגעים פ"ז אמר רבי עקיבא שאלתי את ר"ג ואת ר"י הולכי' הולכי' לגדוד, בתוך הסגרו מה הוא? וכתב בתפארת ישראל וקמ"ל בזה דגם בנסעם בדרך תמיד הי' כל תורת ד' בפייהם. ועוד שם, ועוד קמ"ל [אם הי' זה בזמן בן – כוזיבא] דאפי' בעת צאתם לקראת נשק, ונפשם בכפם תמיד אפי' הי' לבם קשור בהקב"ה ותורתו כשלהבת בגחלת יעו"ש, וגם הכא ראה התנא להביא את גדולת ר"ע והתנאים בדביקות בתורה. זה יש להקדים.

והנה דבר דביקותו של אאמור"ר זצ"ל בתורה אין צריך לפניו, ובכל עת שקד ולא נח ולא שקט לברר את אמיתתה של תורה, ולא הי' שום דבר קל בעיניו, ונתן נפשו לברר גם דברי הנראים כקטנים לכאורה, ולא הי' במהלך חייו תקופות של עליות או ירידות, אלא הי' כולו קבוע בתורה.

ועוד, שכן הי' מנהגו שבכל ענין היה לומדו מחדש כאילו לא למדו מימיו, אף שהי' בעל זכרון מופלא. ומרגליה בפומיה, אין לי ענין מה שאמרתי או חשבתי פעם, כי העיקר איך שהדברים נראים עכשיו. ובהספדו, רצה הגאון רבי חיים קמיל זצ"ל לחזק את בני הישיבה ואמר, כי אע"פ שלא הי' רש"י בב"ק שלא ידעו וזכרו,

הנה נתאספנו להתחזק לרגל יום הזכרון לאאמור"ר זצ"ל שחל ביום ש"ק.

והנה כבר אמרו חז"ל דברי תורה צריכים חיזוק, ולזאת נתחזק בעמל התורה ובאהבת תורה והחיזוק האמיתי הוא להיזכר בכל מהלך חייו, כי על כן כל מציאות חייו המה מציאות של תורה.

ונקדים לדברי בעל ה"תפארת ישראל" על המשניות בד' מקומות, הנה בפ"ג כריתות איתא אמר רבי עקיבא שאלתי את ר"ג ואת ר"י באטלס של אמאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, הבא על אחותו וכו', ושם איתא כמה וכמה שאלות ששאל ר"ע, וכתב בתפארת ישראל קמ"ל דאף שהי' הנשיא טרוד במשתה בנו, והוא במקום המון שבשוק וכו', אפי' לא חשש ר"ע לשאול שם דינים אלו שאינם מצויים כיוצא בהן, שבענוונותן לא יקפידו על זה. וקמ"ל נמי שהן נמי לא נתביישו במקום מפורסם לומר לא שמענו. ללמדך שבכל עסקיהן כן תורת ה' חפצו, ויראתו על פניהם. (ויעו"ש שם בתוס' בכריתות שני' מעין זה).

והנה נוראות להתפעל ולהתפלא, והרי מי לנו גדול מר"ע שתורה שבע"פ על ידו, ואעפ"כ שנה התנא בשבחו לומר "שבכל עסקיהן תורת

בחבורות אלו.

ואם כי בכל אלו אפשר ללמוד על ענוותנותו תנו הגדולה והאמיתית כידוע, וכבר העיד עליו הסבא רה"י הגאון רבי אליעזר יהודה זצ"ל, שהוא הכיר בחייו את ענוותנותו של מרנא הגרב"ד זצ"ל, והוסיף ואמר, שגם עכשיו יש לראות את ענוותנותו שלו. והרי כן היה סדר דיבורו עם התלמידים, שדיבר עמם כשווה בשר וזה, ויש הרבה ללמוד מהפשטות האמת והענין וזה שהיו בכל ארחות חייו.

אך לא זה ענין האסיפה, כי באנו עכשיו לה-תחזק בלימוד התורה. ויש עוד להוסיף, כי הרי אין לך אהבת תורה כזה, איך שהי' חוזר ומסביר במשך השבוע פעמים רבות את אותם דברים ממש, פעם אף אמר למרביץ תורה בתחילת

דרכו, פירוש זה שדיברנו זה האמת בסוגיא זו, ומעתה עכשיו אוסיף ואומר לך עוד, באיזה אופן תמסור את זה תלמידים.

וכמה שמחה הי' לו כשהי' מוצא איזה ידי-עה חדשה או דיוק חדש בא' מספרי הראשר נים, ואף כשהי' הנדון ידוע ולכאורה אין בזה כל חידוש, אך בעיניו הי' זה מרגלית ממש, כגון "הנה אנו רואים מה שיטת תוס' חכמי אנגליה במחלוקת זו".

והנה גם בשנים האחרונות, שהי' אפוף בק-שיים ומכאובים, הרי התורה שהייתה שעשועיו היא שעמדה לו, ובאמת כשהי' מוצא איזה דבר הרי שוב כאילו אין קשיים ואין מחלה, ובאמת שהתקופות הלא – טובות היו ימי בין הזמנים, ומה הי' הצער שלו בתקופה זו, שאין לו שיעור

רים חדשים, והי' מוסיף תמיד לומר אין שיעור רים חדשים כיון שיש שיעורים ישנים, וכשעלה בידו לסדר שיעור חדש, הרי לא הי' גבול לש-מחתו, ונדיר הי' לשמוע אותו מדבר על מצבו, אך פעם שח בצער, בדרך אגב, כמה ידעתי את ספר שב שמעתתא, והנה עכשיו קשה לי למצוא איזה שמעתתא.

כל זה שספרנו, הרי בעצם לא ספרנו מאומה, כי לא התחלנו לתאר כמה התורה הייתה חייו ממש, ובאמת שפעם אמר להצדיק ר' מיכל גר טפרב זצ"ל "אין טענות, העיקר שחיים, העיקר שלומדים", וכך הוא הרגיש, ועלינו ללכת בדרך זו לקנות אהבת התורה אמיתית ופשוטה, לא להחשיב שום דבר חוץ מתורה, ובזה נזכה לסייעתא דשמיא.

The Litmus Test of Middos

Harav Hagaon Yehuda Wagshal Shlita

Avraham Avinu passed each of his ten nisyonos by utilizing and developing a particular middah. In the final nisayon, Akeidas Yitzchak, which middah did he utilize? There seems to be a contradiction in this regard. On one hand, at the beginning of this nisayon, the Torah says, **וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֹקֶר וַיַּהֲבֵשׂ אֶת הַמֶּרֶז** — Avraham Avinu awoke early and saddled his donkey in preparation for the trip. Rashi notes that it wasn't really appropriate for him to do this; how could a distinguished person like Avraham Avinu prepare his donkey by himself? Rashi answers: **שְׁהֵאֵבָה מִקְלָקֶלֶת הַשּׁוֹרָה**. Avraham Avinu was so impassioned by his ahavas Hashem that he disregarded his own status and prestige: It's time to perform the Akeidah — let's go! This makes it sound as though Avraham Avinu utilized the middah of ahavah in performing the Akeidah.

On the other hand, at the end of the Akeidah, a malach came and told Avraham Avinu, **אֵל תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֵל הַנֶּצֶר וְאֵל תַּעַשׂ לוֹ מֵאִמָּה פִּי עֵתָה יִדְעָתִי כִּי יִרְאֵ אֱלֹקִים אֶתָּה**. This implies that the nisayon of the Akeidah required the middah of yirah.

Was the Akeidah a nisayon of ahavah, then, or a nisayon of yirah?

A One-Track Mind

In discussing the Akeidah, the Orchos Tzaddikim

explains that Avraham Avinu fulfilled this nisayon with the middah of ahavah, as derived from the passuk, **וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֹקֶר וַיַּהֲבֵשׂ אֶת הַמֶּרֶז**, which conveys that Avraham Avinu went to the Akeidah with zerizus.

But what is the passuk telling us? That Avraham Avinu wasn't lazy? I think it's obvious that Avraham Avinu wasn't lazy.

The Orchos Tzaddikim says that the Torah is telling us: Don't think that when Avraham Avinu fulfilled this nisayon of the Akeidah he was conflicted. We might have thought that Avraham Avinu faced an inner struggle — on one hand, he wanted to fulfill Hashem's command to offer Yitzchak as a korban, but on the other hand, this was his beloved son, for whom he had waited so long. Furthermore, Yitzchak represented Avraham Avinu's whole future, everything he had taught was going to be transmitted onward through him— and now, suddenly, Hashem wanted him to shecht him? In our minds, this would seem to pose a major conflict — on one hand, ahavas Hashem, and on the other hand, love for Yitzchak. And the way we understand it, Avraham Avinu was misgaber and he managed to place his ahavas Hashem first, ahead of his love for Yitzchak.

This is a mistake, the Orchos Tzaddikim teaches. For if that would have been the way Avraham Avinu passed the test of the Akeidah, then this would not

have been done with zerizus. Zerizus is not merely a matter of not being lazy. When a person is focused, with a one-track mind, on what he needs to do, then he does it b'zerizus. But when a person feels conflicted, then even if he manages to overcome his reluctance and does end up doing the right thing, the conflict will cause him to procrastinate, and he'll end up carrying out the task without zerizus.

When the Torah says that Avraham Avinu performed the Akeidah with zerizus, it is informing us that Avraham Avinu did not experience any inner conflict. His passionate ahavas Hashem completely overtook him and he didn't even think about his son.

Zerizus, then, means being one-track minded — because when a person is one-track minded, he acts b'zerizus.

But if the Akeidah involved the middah of ahavah, as Rashi and the Orchos Tzaddikim teach, how do we understand the passuk **אֵל תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל הַנֶּעֱר וְאֵל תַּעַשׂ לוֹ** **אֵתהּ**, **מֵאוֹמָהּ כִּי עָתָה יִדְעָתִי כִּי יִרְאֶה אֱלֹקִים אֶתְּךָ**, which implies that the Akeidah involved the middah of yirah?

Perhaps we can answer as follows.

Rashi says that there was a conversation going on here between Avraham Avinu and the malach. When the malach told Avraham, **אֵל תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל הַנֶּעֱר**, Avraham made a shocking statement: “If you don't let me shecht him, then why did I come here? This whole nisayon was a waste! Let me at least draw a bit of blood from Yitzchak by making a small cut, to make it worth my while.”

In response, the malach said “No, **אֵל תַּעַשׂ לוֹ מֵאוֹמָהּ** — don't even make a scratch on Yitzchak.”

And Avraham Avinu obeyed. Even though he so passionately desired to fulfill Hashem's command, when Hashem said no, he stopped short and did nothing.

That's yirah.

That's what the words **אֵתהּ** **יִדְעָתִי כִּי יִרְאֶה אֱלֹקִים אֶתְּךָ** refer to.

The Akeidah itself was a nisayon of ahavah. But when Avraham Avinu stopped short at the end of the Akeidah because Hashem told him to, that was an expression of

yirah.

The Proof of Mastering a Middah

We might wonder: If the nisayon of the Akeidah was one of ahavah, then why did Hashem add this element of yirah at the end, while Avraham Avinu was expressing his middah of ahavah?

We can derive a fundamental lesson from here. Rav Hutner, in Maamarei Pachad Yitzchak, teaches an important rule regarding middos: We can tell whether a person genuinely possesses a particular good middah only if the person knows how not to use that middah. For example, anavah is a wonderful middah, but a person might be an anav simply because that's his nature; he simply doesn't think highly of himself, so he keeps a low profile. Some people naturally possess the middah of gaavah, while the default state of others is to be humble. That natural humility is not the middah of anavah.

Anavah is a middah, which you apply when necessary, according to what the Torah requires. The word middah can also mean a garment, as in the phrase **וְלִבְשׁ הַכֹּהֵן מְדוּ** **בְּדוּ וּמְכַנְסֵי בְדוּ**, because a middah is like a garment: It's something a person puts on and takes off. A middah is not just a natural tendency that a person possesses; it's something that he decides when to use and when not to use.

If you want to know whether a person truly possesses the middah of anavah, you can discern that only when you see that he knows when and how not to be an anav. In general, we are instructed to be exceedingly humble — **מֵאֵד מְאֵד הוּא שְׁפַל רוּחַ** — but in one area we are not supposed to be humble, and that is avodas Hashem. A person should not feel, Ah, I'm so small, I can't do it, I can't do anything. On the contrary, with regard to avodas Hashem, we are supposed to believe in ourselves, which is an application of the middah of gaavah: **וְיִגְבְּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'**

A person who knows how to apply the middah of gaavah when necessary and utilize the middah of anavah the rest of the time is a true anav.

The same applies to all other good middos: Only when a person knows how and when to use the middah's opposite can he be said to possess that middah.

To Give, or Not to Give?

The Hagahos Maimoni at the end of Hilchos Megillah conveys the same principle regarding the middah of chessed and tzedakah. Any person who does chessed or gives tzedakah is fulfilling a mitzvah. But there's also a middah of chessed and a middah of tzedakah.

Let's say a person donates large sums of money to tzedakah. Does that mean he possesses the middah of tzedakah? It depends, says the Hagahos Maimoni. If he also spends excessively on giving to other, ridiculous causes, then he's just an extravagant person, not a baal tzedakah. A true baal tzedakah is someone who can give money generously for tzedakah, but knows how to exercise restraint and not give to unimportant causes. His restraint is what proves that he possesses the middah of tzedakah.

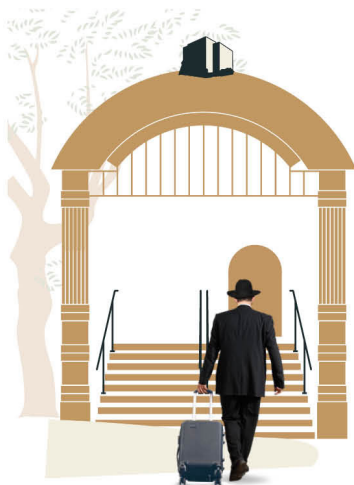
The mitzvah of tzedakah can be fulfilled regardless, but the middah of tzedakah is determined only if the person is capable of holding back when necessary.

The same applies to the middah of ahavas Hashem. If there's no boundary of yirah to the person's passionate love of Hashem, then he cannot be said to possess the middah of ahavas Hashem. Ahavah can

only be discerned when it is utilized only at the correct time — and not utilized when the situation does not call for it. Excessive ahavah, without boundaries, indicates that the person is naturally passionate, not that he has ahavas Hashem. Only when the person knows how to say no, and rein in his ahavah, does he possess real ahavas Hashem.

Perhaps this explains why the Akeidah, which was essentially a nisayon of ahavah, had to end with an element of yirah. Avraham Avinu was called upon to develop and express his middah of ahavas Hashem, and, as the Orchos Tzaddikim says, his passion to fulfill Hashem's command overrode his concern for his son. But Hakadosh Baruch Hu wanted to bring Avraham Avinu's middah of ahavah to perfection, by having him demonstrate that he was not merely a passionate, enthusiastic person who channeled his passion towards doing Hashem's will — he also knew when to say no and hold back that passion. When Hakadosh Baruch Hu said *אל תעש לו מאומה*, Avraham stopped short. That yirah, that *עֵתָה יִדְעָתִי כִּי יְרָא אֱלֹהִים אֶתָּה*, proved that Avraham Avinu had attained shleimus in the middah of ahavah.

In working on our middos, we need to know that every good middah needs to be used at the right times, and not used at the wrong times. That's the real tikkun hamiddos, and the true test of a baal middos.

עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים

כ"ו-ל' חשוון תשפ"ג 20-24, '22

THE MIR YARCHEI KALLAH

Deadline to register for our Annual Yarchei Kallah is THIS Monday, November 14th.